

Svin er vilde med lyngflis

Aflukkerne med lyngflis i Hestbjerg Økologis store åbne slagtesvinestald er altid fyldt med svin, der nærmest står i kø, for at komme ned og rode i lyngflisen

SLAGTESVIN

AF ANNA-CHRISTA BJERG

Lyngflis er et af flere elementer, svineproducent Bertel Hestbjerg bruger for at give sine slagtesvin bedre muligheder for at udfolde sig i hverdagen. Hestbjerg Økologi er med i projekt Lyngflis som strøelses- og rodemateriale til svin, og svinene er så glade for lyngflisen, at Hestbjerg Økologi regner med at fortsætte med at bruge lyngflis.

Fri adgang til lyngflis

Svinene har adgang til store udeterasser fra den store åbne ombyggede kvægstald. Fra terrasserne har slagtesvinene fri adgang til selvstændige aflukker med lyngflis (kaldet kummer, fordi de er gravet ½ meter ned i jorden). Lyngflis er et produkt, der fremkommer, når hederne plejes. Lyngflisen skraldes af, for at

heden ikke skal springe i skov, og er et alternativ til afbrænding.

- Grisene får et materiale, de kan gå, smaske og rode i. Mens vi har haft lyngflis, har vi ikke haft problemer med halebid, fortæller Bertel Hestbjerg.

Kvalitet og pris

- Kvaliteten af lyngflisen kan variere, men vi har ikke oplevet, at den var dårlig. Lyngflisen høstes forår og efterår og lægges på lager indendørs for at undgå at blive alt for våd, siger Bertel Hestbjerg og tilføjer:

- Flisen indeholder gammelt lyng, småbuske, kvas, jord og sand fra det øverste jordlag. Det er passende varieret, så grisene synes, det er sjovt at rode i.

Hestbjerg Økologi har brugt Lyngflis som rodemateriale til sine slagtesvin i to år med gode erfaringer og regner med at fortsætte med det så længe, det er til at betale.

- Hvis mange begynder at bruge det, kan det være at prisen stiger, siger Bertel Hestbjerg

Arbejdsindsats

De tomme kummer fyldes op med fire kubikmeter lyngflis med grab, og fyldes efter med mere lyngflis hver anden dag, efter at våde områder i lyngflisen er fjernet.

Bertel Hestbjerg i et af de aflukker med lyngflis, hvor grisene kan komme og gå som de vil.

Grisene har mange forskellige gulvoverflader, de kan bevæge sig rundt mellem på Hestbjerg Økologi. Dybstrøelsen midt i stalden, betongulve i nogle af gangene og på den første del af terrassen, spalter på den sidste del af terrassen og lyngflis i kummeaflukkerne. Grisene bruger mest lyngflisen som et opholds- og aktivitetsområde, i mindre grad som et gødeområde, derfor holder lyngflisen en god kvalitet længe.

Praktiske overvejelser

- Hvis man overvejer at lave et system med lyngflis, skal man tjekke, om ens gødningssystem kan håndtere grene og rødder, fortæller økologirådgiver og projektleder Lars Lambertsen.

Kummerne holder det meste af lyngflisen i aflukkerne, men grisene kan finde på at trække grene og rødder med sig ud. Lars Lambertsen fortæller, at sammensætningen af materialet kan være meget forskelligartet, men det er nærmest en kvalitet i forhold til grisene, de synes, det er mere spændende, jo mere forskelligartet, materialet er.

Projekt Lyngflis som strøelses- og rodemateriale til svin er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug og aktiviteterne ved Hestbjerg Økologi er sket i samarbejde med projekt pECOSYSTEMS. Se mere inklusive film på Okologi.dk under landbrug og projekter for svin.

Lyngflisen opbevares på lager for at holde sig tør.

Den store åbne ombyggede kostald har et tykt lag halm i midten af bygningen. Fra stalden kan grisene gå ud på store udendørs terrasser med både fast betongulv og betonspalter.

Hestbjerg vil udvikle bedre slagtesvinstalde

SLAGTESVIN: - Det skal være sjovere at være slagtesvin, synes Bertel Hestbjerg.

Derfor arbejder han bevidst med at berige slagtesvinenes dag. - Svinene får ensilage af tidligt høstede ærter tilsat gulerødder og andre rodfrugter, fordi det giver et velsmagende foder, fortæller han.

Desuden kan svinene ligge og rode i masser af halm centralt i stalden med nogle store halmbal-

ler placeret til at ligge op ad. Trærangler hænger ned fra loftet på terrasserne.

For at holde arbejdsindsatsen nede på de mange tiltag, er der gennemført en del mekanisering. Halm strøs automatisk, grovforderet fodres ud automatisk og svinene går gennem en vægt for at komme ind og få kraftfoder, og fordeles automatisk i vægtklasser på deres vej ud.

Vi søger en erfaren grøntsagsgartner til Langeland

Vi søger dig som kan være med til at etablere, samt selvstændigt drive grøntsagsproduktionen på Tranekær skovlandbrug.

Tranekær skovlandbrug er et nyt og meget diversitets projekt med fokus på klimavenlige dyrkningsmetoder, direkte afsætning og på at skabe flere arbejdspladser i landbruget.

Din kerneopgave er at planlægge, etablere og styre produktionen af grøntsager, samt at holde overblikket og koordinere den nødvendige arbejdskraft.

Du har mulighed for at være med til at påvirke og afprøve en vifte af nye tiltag i landbruget, herunder:

- Andelsbaserede virksomhedsejnerformer
- Kulstofbindende dyrkningsmetoder
- Dyrkning i skovlandbrugssystemer (agroforestry - alley-cropping etc.)
- At indgå i et fællesskab der arbejder på at udvikle klimavenlige forretningsmodeller i landbruget

I 2017 starter vi ud med ca. 3 hektar grøntsagsproduktion og det er planen at udvide produktionen de kommende år.

Ideelt set har du erfaring med:

- Frilandsgartneri i større skala - økologisk
- Mandskabsledelse
- Væksthusgartneri
- Frugtavl
- Dyrehold

Løn forhandles ud fra kvalifikationer og erfaring.

For mere info og ansøgning kontakt:

Tranekær skovlandbrug
Johan Fast
Tlf. 5190 0332
jf@andelstanken.dk
www.andelstanken.dk

